

VIRTUAL REALITY
as a tool for
COUNTERING BULLYING
amongst youth

PAR PROJEKTU

AGREEMENT NUMBER: 2018-2-HR01-KA205-
047619

Šis projekts tapis ar Eiropas Komisijas
finansiālo atbalstu.

Šī publikācija atspoguļo tikai tās autoru
viedokli un Komisija nevar tikt saukta pie
atbildības par tās saturu.

ERASMUS+ sadarbības projekts Nr. 2018-2-HR01-KA205-047619
“Virtuālā realitāte kā rīks cīņā pret vardarbību jauniešu vidū” jeb

VR NOT BULLIES – MĒS NEESAM VARMĀKAS

Virtuālā realitāte (VR) lietotājiem ļauj izjust pieredzi pašiem no sava skatpunkta, nevis bezpersoniski novērot notiekošo no malas vai arī pārrunāt svešu pieredzi, kā tas notiek, nodarbībās izmantojot tradicionālās filmas un sarunas. Imersīva VR pieredze skatītājā izsauc **empātiju** un var tikt izmantota, lai apgūtu **jaunas prasmes un psihosociālas spējas**. Jaunieši var izmēģināt veidus, kā apturēt vardarbības situācijas, un izjust savu ietekmi caur šo VR pieredzi.

Šī projekta mērķis ir uzlabot paņēmienus darbā ar jaunatni, lai novērstu jauniešu savstarpējo bulingu, vardarbību, kā arī atstumšanu un diskrimināciju vienaudžu vidū.

Projekta laikā tika veikts **salīdzinošs pētījums – analizējot labākās prakses cīņā pret vardarbību jauniešu vidū**, – un iegūstot reģionālo, nacionālo un Eiropas veiksmīgo praksi pārskatu, iekļaujot procedūras, metodes un rīkus cīņā pret vardarbību jauniešu vidū, kurās tiek pielietotas mūsdienu tehnoloģijas kā rīks darbā ar jaunatni.

Pēc tam, balstoties uz pētījumā gūtajām atziņām, projekta partneri izveidoja **inovatīvu bulinga prevencijas rīku cīņā pret vardarbību jauniešu vidū**, kas sastāv no virtuālās realitātes lietotnes, ar to saistītas nodarbību programmas un mācību materiāliem par bulingu, kas ļauj daudz strukturētāk un labākā kvalitātē darboties, lai novērstu vardarbību un bulingu jauniešu vidū. Nozīmīga nodarbību programmas daļa ir imersīva VR pieredze, kas tika izstrādāta šajā projektā ar mērķi jauniešos radīt empātiju pret vardarbības upuriem, ļaujot labāk izprast vardarbības sekas un rosinot pretoties vardarbībai un apcelšanai viņu apkārtējā vidē.

Partnerības organizācijas:

Sirius – psiholoģiskās palīdzības, izglītības un izpētes centrs Zagrebā – info@centar-sirius.hr

Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorija *MPLab* – info@mplab.lv

Grieķijas bērnu tiesību aizstāvības organizācija *Bērna smaids* – projects@hamogelo.gr

Rumāņu izglītības centrs *Spektrum*– sec@sec.ro

Mūsu atbalstītāji Latvijā: *Liepājas Raiņa 6. vidusskola, Dirty Deal Audio un ASTE. Art, Science, Technology, Education.*

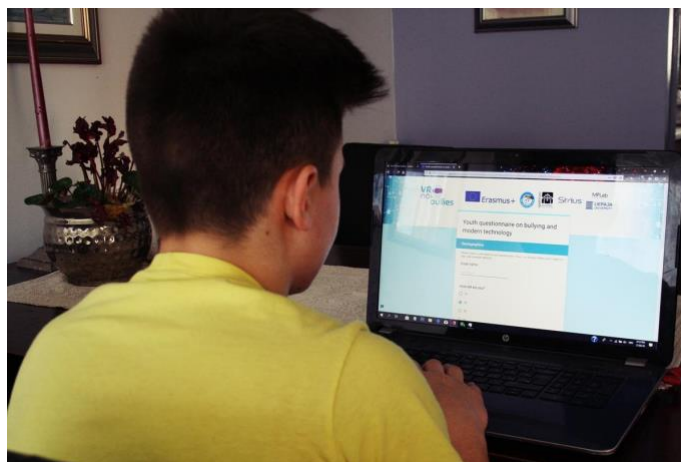
Projekta realizācijas laiks: no 2018. gada septembra līdz 2021. gada 31. maijam.

Vairāk informācijas un programmas materiāli lejupielādei: www.vrnotbullies.eu

SALĪDZINOŠAIS PĒTĪJUMS

Mūsu ceļā uz projekta mērķu sasniegšanu, pirmkārt, bija svarīgi iegūt pēc iespējas pilnvērtīgāku izpratni par jauniešu un jaunatnes darbinieku līdzšinējo pieredzi ar bulingu un tā novēršanu projekta dalībvalstīs un – ja tas iespējams – citās Eiropas valstīs. Tādēļ **tika veikts salīdzinošs pētījums par labākajām bulinga novēršanas praksēm**, kas sastāv no divām daļām – lauka pētījuma un salīdzinoša pētījuma.

1) Lauka pētījums

Lauka pētījuma mērķis bija ievākt noderīgu informāciju par mūsu projektā galveno ieinteresēto pušu – jauniešu un jaunatnes darbinieku – pieredzi un vajadzībām projekta dalībvalstīs. Pētnieku nolūks bija ievākt informāciju par to, kā bulinga novēršanas metodes un mūsdienu tehnoloģijas tiek uztvertas, lietotas un vērtētas mērķauditorijas (jauniešu un jaunatnes darbinieku – sociālo pedagogu, klases audzinātāju u.c. profesionāļu, kas strādā ar jauniešiem) vidū. Lai sasniegtu šo mērķi un vēlāk izstrādātu rīku ar iespējami lielāku izglītojošu ietekmi, tika izraudzītas divas izpētes metodes. Jauniešu mērķa grupai (13–18 g.v.) tika izstrādāta anonīma, **kvantitatīva tiešsaistes aptauja**, bet jaunatnes darbinieku un publiskās pārvaldes sektora viedokļa noskaidrošanai tika izstrādāta **daļēji strukturēta intervija**. Aptaujas un intervijas tika veiktas visas dalībvalstīs – Horvātijā, Grieķijā, Latvijā un Rumānijā.

2) Salīdzinošs pētījums

Salīdzinošais pētījums par labākajām bulinga novēršanas praksēm radīja pārskatu **par nacionālā, reģionālā un Eiropas līmenī veiksmīgākajām praksēm**, procedūrām, metodoloģiju un rīkiem cīņā pret bulingu ar uzsvāru uz mūsdienu tehnoloģiju lietojumu kā rīku darbā ar

jauniešiem. Balstoties uz šī pētījuma atziņām, mēs izstrādājām šo novatorisko programmu, lai cīnītos pret bulingu jauniešu vidū, kas iekļauj virtuālās realitātes lietotni, nodarbību programmu un mācību materiālus jaunatnes darbiniekiem, tādējādi nodrošinot jaunatnes darbiniekus ar jaunu, inovatīvu un augstas kvalitātes materiālu, lai cīnītos pret bulingu jauniešu vidū. Šīs programmas **mērķi ir (1) jaunajos cilvēkos veicināt empātiju** pret bulinga upuriem, **(2) palīdzēt viņiem labāk izprast bulinga sekas** un **(3) spēcināt jauniešu pašapziņu**, lai iestātos pret bulingu viņu apkārtējā vidē.

Pētījuma dizainu izstrādājusi Foteini Papadatu un organizācija *Bērna Smaids*.

MĀCĪBU MATERIĀLI PAR BULINGU

Šajā projektā iesaistītie rumāņu izglītības centra *Spektrum* psihologi ir izveidojoši apkopojošus mācību materiālus par bulingu, tā veidiem, tajā iesaistīto lomām un uzvedības modeļiem, kā arī stratēģijām un darbībām, kas ļauj bulingu uzveikt, atsaucoties uz nesenākajiem pētījumiem šajā jomā. Šie mācību materiāli būs noderīgi ikvienam jaunatnes darbiniekam – klases audzinātājam, sociālajam pedagogam un pat vecākiem, lai labāk izprastu bulinga dinamiku, aktualitātes mūsdienu datorizētās komunikācijas laikmetā un gūtu praktiskus padomus, kā apturēt bulingu un vardarbību vienaudžu vidū savā tuvākajā apkārtnē.

NODARBĪBU PROGRAMMA

Projekta partneri visas apkopotās teorētiskās zināšanas un pētījumos gūtās atziņas ir pielietojuši, lai izstrādātu praktiski izmantojamu, inovatīvu rīku darbā ar jaunatni, izglītojot par bulingu un tā sekām. **Šo programmu veido 6 VR scenāriji un atbilstošu nodarbību cikls, kas attēlo dažādas bulinga situācijas no 3 atšķirīgām perspektīvām – upura, bulinga iniciatora un novērotāja skatpunkta ērti lietojamā mobilā VR lietotnē**, ko kontrolē nodarbības vadītājs. VR scenāriji kalpo kā jauniešiem saistošs ievads nodarbību tēmās, ko padziļināti izzināt ar diskusiju un dažādu radošu uzdevumu palīdzību. Šajā programmā jaunatnes darbiniekus esam nodrošinājuši ar laikmetīgiem digitāliem un izdrukājamiem izdales materiāliem, VR lietotni un nodarbību plānu, kā arī tiešsaistes atbalsta mehānismu, kas pieejams projekta mājas lapā www.vrnotbullies.eu.

Nodarbību tēmas: cieņpilna attieksme pret sabiedrības daudzveidību, dažādas lomas bulingā un aculiecinieka izšķirošā loma bulinga apturēšanā, kiberbulings, bulinga cēloņi – vardarbība ārpus skolas, pašpārliecinātības veicināšana kā bulinga novēršanas faktors, skolēnu iniciatīvas veicināšana, kopīgi izstrādājot konkrētas darbības, lai novērstu bulingu savā apkārtnē.

Nodarbībās NAV attēlota fiziska vardarbība vai daudz lamu vārdu.

Nodarbību programmu ir izstrādājis projekta vadošais partneris – psiholoģiskās palīdzības, izglītības un izpētes centrs *Sirius* (Horvātija) –, bet VR lietotni un citus digitālos pakalpojumus – Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorijas komanda.

KĀ UZSĀKT PROGRAMMU UN NOVĒRST BULINGU SAVĀ SKOLĀ?

Lai izietu īsas (1–2h) apmācības VR NOT BULLIES programmas lietošanā un iegūtu informāciju par VR tehnikas nodrošinājumu, lūdzam sazināties ar vietējo projekta koordinātoru. Latvijā – Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorijas vadītāju Annu Priedolu:

anna.priedola@liepu.lv

+371 29175201

Liepājas Universitāte

Lielā iela 14, Liepāja, LV-3401

info@mplab.lv

Tuvākie nodarbību laiki:

www.mplab.lv

ATTĒLU SARAKSTS:

1. VR vides izstrādes process Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorijā, publicitātes foto
2. Skolēnu anketa – publicitātes foto
3. Jaunatnes darbiniece iepazīstas ar mācību materiāliem un nodarbību programmu centra “Spektrum” organizētajā apmācību pasākumā Rumānijā 2021. gada 19. aprīlī –publicitātes foto
4. Rumāņu bērni skatās VR saturu – projekta publicitātes foto